

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 50/2019-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 31. januára 2019 v senáte zloženom z predsedníčky Ľudmily Gajdošíkovej (sudkyňa spravodajkyňa), zo sudcu Ladislava Orosza a sudcu Miroslava Duriša predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátom Mgr. Pavlom Balážom, Eurovea Central 1, Pribinova 4, Bratislava, vo veci namietaného porušenia práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 2 S 210/2017 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 13. januára 2019 doručená sťažnosť [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných

slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 2 S 210/2017 (ďalej len „napadnuté konanie“).

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľ podal krajskému súdu 12. septembra 2017 žalobu o preskúmanie rozhodnutia ministerky spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „žalovaná“) č. 48297/2017-42-II z 2. augusta 2017. Sťažovateľ poukazuje na skutočnosť, že zo strany krajského súdu neboli proti nemu v napadnutom konaní za 16 mesiacov vykonané žiadne úkony.

Sťažovateľ v tomto období využil možnosť postupu podľa § 62 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“) a 31. októbra 2018 podal sťažnosť na prietahy v konaní adresovanú predsedovi krajského súdu (ďalej len „sťažnosť“).

Podpredseda krajského súdu po prešetrení veci prípisom sp. zn. 1 Spr 238/2018 z 21. novembra 2018 konštatoval, že v napadnutom konaní zistil nečinnosť, a preto vyhodnotil sťažnosť ako dôvodnú. V závere uviedol, že „... v predmetnej veci môže byť vytýčený termín pojednávania v prvej polovici roku 2019“.

Sťažovateľ v sťažnosti uvádza:

„Sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru postupom KS BA v konaní so spis. zn.: 2 S/210/2017. Sťažovateľ teda touto sťažnosťou namieta neprimerané dlhé konanie/celkovú dĺžku konania iniciovaného jeho žalobou zo dňa 12. 09. 2017, bez ohľadu na výskyt prípadných prietahov, ktoré sa však tiež v konaní vyskytli, čo potvrdil aj predseda KS BA...

... Sťažovateľ je preto názoru, že obsah základného práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru je širší² ako obsah základného práva na prerokované veci bez zbytočných prietahov zakotveného v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, aj vo svetle judikatúry ESLP týkajúcej sa Slovenskej republiky uvedenej nižšie. Z toho dôvodu sa sťažovateľ domáha primárne preskúmania toho, či konanie iniciovaného jeho

žalobou zo dňa 12. 09. 2017 trvá neprimerane dlho bez ohľadu na výskyt prípadných priesťahov, ktoré sa však tiež v konaní vyskytli, čo potvrdil aj predseda KS BA...

... Sťažovateľ predovšetkým dáva do pozornosti Ústavného súdu SR, že predmetom Žiadosti je dokument, ktorý obsahuje evidenčné informácie nachádzajúce sa aj v súdnom registri Súdneho dvora EÚ, ktoré sú verejné dostupné v sídle Súdneho dvora EÚ na základe jeho Rokovacieho poriadku už počas samotného konania, nielen po jeho skončení...

... Sťažovateľ poukazuje na to, že v obdobnej veci už bol vydaný rozsudok Najvyššieho súdu SR č. k. 3 Sžo/105/2015 zo dňa 22. 02. 2017, ktorý sa týkal sťažovateľa a rovnakého žalovaného...

... Za takýchto okolností sa vyžadoval osobitne rýchly postup KS BA vo veci správnej žaloby sťažovateľa, keďže sťažovateľ sa nemôže domôcť požadovaných informácií ani po rozsudku Najvyššieho súdu SR č. k.: 3 Sžo/105/2015 zo dňa 22. 02. 2017 a napriek jednoznačnej judikatúre Ústavného súdu SR a Najvyššieho súdu SR k sprístupňovaniu evidenčných informácií z vnútroštátnych súdnych registrov, vrátane informácií z prebiehajúcich konaní. Preto neobstojí tvrdenie zákonného sudcu KS BA, že údajne prebiehajú viaceré kasačné konania vo veciach, ktoré sú obdobné ako vo veci žaloby zo dňa 12. 09. 2017. Žiadne takéto konania neprebiehajú a právna otázka už bola opakovane vyriešená v judikatúre Ústavného súdu SR, Najvyššieho súdu SR aj samotného Krajského súdu v Bratislave, dokonca totožného senátu KS BA (č. k.: 2 S/176/2016)...

... KS BA však nekoná, je nečinný a konanie trvá neprimerane dlho, aj s ohľadom na to, čo je predmetom konania...“

Vzhľadom na uvedené sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd nálezom rozhodol:

„1. Sťažnosti [REDAKOVANÉ] sa vyhovuje.

2. Základné právo [REDAKOVANÉ] na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru, postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod spis. zn.: 2 S/210/2017, porušené bolo.

3. Krajskému súdu v Bratislave prikazuje v konaní vedenom pod spis. zn.: 2 S/210/2017 konať v primeranej lehote.

4. [REDACTED] priznáva finančné zadosťučinenie vo výške 1 200,- EUR (slovom tisíc dvesto eur), ktoré mu je Krajský súd v Bratislave povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

5. [REDACTED] sa priznávajú trovy konania/právneho zastúpenia vo výške 346,26 EUR, ktoré je Krajský súd v Bratislave povinný sťažovateľovi vyplatiť na účet právneho zástupcu sťažovateľa, a to do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti sťažovateľa a zisťuje, či nie sú dané dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Z obsahu podanej sťažnosti je zrejmé, že sťažovateľ napáda postup krajského súdu v napadnutom konaní z dôvodu celkovej neprimeranej dĺžky napadnutého konania, čím podľa názoru sťažovateľa došlo k porušeniu jeho práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

K priebehu napadnutého konania ústavný súd uvádza, že dopytom na krajskom súde pri príprave predbežného prerokovania sťažnosti zistil, že krajský súd po podaní žaloby zaslal žalovanej 16. novembra 2017 výzvu na vyjadrenie sa k podanej žalobe. Krajskému súdu bolo 4. decembra 2017 doručené vyjadrenie žalovanej a zároveň si krajský súd od žalovanej vyžiadal aj administratívny spis vzťahujúci sa na predmet napadnutého konania. V dôsledku sťažnosti na prietahy sťažovateľa v napadnutom konaní, ktorú podal predsedovi krajského súdu 31. októbra 2018, bolo do spisu 21. novembra 2018 založené upozornenie na prietahy v konaní.

Z judikatúry ústavného súdu ďalej vyplýva, že nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy (I. ÚS 46/01, II. ÚS 57/01).

Podľa judikatúry ústavného súdu dôvodom na odmietnutie sťažnosti pre jej zjavnú neopodstatnenosť je aj nezistenie žiadnej možnosti porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (II. ÚS 70/00, I. ÚS 117/05, I. ÚS 225/05, II. ÚS 272/06).

Ústavný súd už vo svojich predchádzajúcich rozhodnutiach tiež vyslovil, že zjavná neopodstatnenosť sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru

môže vyplývať aj z toho, že porušenie tohto základného práva sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, ktoré z hľadiska jeho druhu a povahy netrvá tak dlho, aby sa dalo uvažovať o zbytočných priet'ahoch (napr. IV. ÚS 343/04, III. ÚS 59/05, I. ÚS 455/2014). V takých prípadoch ústavný súd nevysloví porušenie základného práva zaručeného v tomto článku, ale s'ťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú (I. ÚS 57/01, I. ÚS 27/02, I. ÚS 197/03, I. ÚS 35/04, I. ÚS 38/04).

S'ťažnosť s'ťažovateľa bola doručená ústavnému súdu v čase, keď konanie pred krajským súdom trvalo 18 mesiacov. Aj keď postup krajského súdu nebol optimálny, nevyznačoval sa takými významnými priet'ahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné priet'ahy“... (II. ÚS 57/01, III. ÚS 30/03).

V nadväznosti na uvedené bol dôvod na odmietnutie s'ťažnosti s'ťažovateľa z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

V súvislosti so s'ťažnosťou na priet'ahy v konaní predsedovi krajského súdu ústavný súd poukazuje na to, že už viackrát rozhodol (I. ÚS 21/99, IV. ÚS 153/03, I. ÚS 33/05), že účelom práva účastníka konania pred všeobecným súdom podať s'ťažnosť na priet'ahy v konaní je poskytnutie príležitosti tomuto súdu, aby sám odstránil protiprávny stav zapríčinený porušením základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov, resp. práva na prejednanie veci v primeranej lehote. Ústavný súd preto o s'ťažnosti, ktorou je namietané porušenie práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, koná iba za predpokladu, ak s'ťažovateľ preukáže, že využil označený právny prostriedok, ktorý má podľa zákona o súdoch, alebo ak preukáže, že s'ťažovateľ túto podmienku nespĺnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa.

Podľa názoru ústavného súdu sa podanie s'ťažnosti na priet'ahy v konaní podľa § 62 a nasl. zákona o súdoch zásadne (prihliadnuc na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu) považuje za účinný prostriedok ochrany takých základných práv, ktoré súvisia so základným právom na súdnu ochranu, ako aj so základným právom na konanie bez zbytočných priet'ahov (IV. ÚS 153/03, IV. ÚS 278/04).

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť podľa čl. 127 ústavy nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov. Špecifickosť sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy teda spočíva okrem iného aj v tom, že k jej podaniu môže zásadne dôjsť až subsidiárne. Zmysel a účel zásady subsidiarity vyplýva aj z toho, že ochrana ústavnosti nie je a ani z povahy veci nemôže byť iba úlohou ústavného súdu, ale je takisto úlohou všetkých orgánov verejnej moci, v tom rámci predovšetkým všeobecného súdnictva. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti inštitucionálny mechanizmus, ktorý nastupuje až v prípade zlyhania všetkých ostatných do úvahy prichádzajúcich orgánov verejnej moci.

Zo zistení ústavného súdu je zrejmé, že sťažovateľ podal sťažnosť na priet'ahy ako účinný prostriedok nápravy predsedovi krajského súdu. Podpredseda krajského súdu vybavil podanú sťažnosť na priet'ahy, o čom písomne informoval sťažovateľa 21. novembra 2018. Podpredseda krajského súdu uznal sťažnosť ako dôvodnú a zároveň informoval sťažovateľa o skutočnosti, že v napadnutom konaní je možné nariadiť pojednávanie v prvej polovici roka 2019, a zároveň uviedol, že napadnuté konanie bude sledovať z hľadiska bezpriet'ahovosti.

Sťažovateľ doručil sťažnosť ústavnému súdu 13. januára 2019, a teda necelé dva mesiace po tom, ako mu bola doručená odpoveď na sťažnosť na priet'ahy.

Ústavný súd konštatuje, že podanie sťažnosti v krátkom čase po podaní sťažnosti predsedovi krajského súdu je len formálnym využitím tohto účinného prostriedku nápravy a nepredstavuje dostatočný časový priestor na poskytnutie možnosti napadnutému všeobecnému súdu, aby sám odstránil protiprávny stav zapríčinený svojou nečinnosťou (IV. ÚS 74/05, IV. ÚS 48/06, II. ÚS 101/06, I. ÚS 233/08). Na to, aby sťažnosť mohla priniesť efektívny účinok, ústavný súd považuje za potrebné poskytnúť všeobecnému súdu časový priestor na prijatie opatrení s cieľom nápravy a odstránenia protiprávneho stavu zapríčineného nečinnosťou alebo neefektívnou činnosťou (IV. ÚS 78/07, IV. ÚS 59/08, IV. ÚS 27/09).

Vzhľadom na uvedené ústavný súd zastáva názor, že hoci sťažovateľ podal pred tým, ako sa obrátil na ústavný súd, sťažnosť podľa zákona o súdoch, neposkytol krajskému súdu dostatočne primeraný čas na uskutočnenie nápravy v napadnutom konaní, a preto aj z tohto dôvodu je sťažnosť zjavne neopodstatnená.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd sťažnosť sťažovateľa po predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

V nadväznosti na odmietnutie sťažnosti v celom rozsahu bolo už bez právneho významu, aby ústavný súd rozhodoval o ďalších požiadavkách sťažovateľa.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 31. januára 2019